

Structuuronderzoek 2022

Onderzoek naar de personeelsopbouw in de mobiliteitsbranche.

Samenvatting

In oktober 2015 heeft OOMT haar Structuuronderzoek 'Onderzoek naar de personeelsopbouw in de mobiliteitsbranche' uitgebracht. De belangrijkste vraagstukken in dit onderzoek waren de personeelsopbouw en het tekort/overschot van het aantal medewerkers per functie.

In 2022 heeft OOMT besloten om dit onderzoek opnieuw uit te voeren.

Het onderzoek is uitgevoerd door VMS | Insight en uitgezet onder alle bedrijven in de motorvoertuigen- en tweewielerbranche uitgezonderd de bergingsbedrijven.

De bedrijven zijn aangeschreven om een digitale vragenlijst in te vullen in de periode van 30 mei t/m 22 juli. In totaal hebben 368 bedrijven de vragenlijst ingevuld.

Deze bedrijven vertegenwoordigen in totaal circa 7.200 medewerkers.

De respons van de verhuurbedrijven en aanhangwagenbedrijven was te laag om mee te nemen in deze rapportage. Voor de overige deelbranches is de respons hoog genoeg voor een representatief beeld.

In totaal heeft circa een derde van de bedrijven nevenactiviteiten. De meeste nevenactiviteiten komen voor bij autodealers, 63% van de autodealers heeft nevenactiviteiten, veelal schade-, verhuur- en leaseactiviteiten. Ongeveer een derde van de onafhankelijke autobedrijven heeft nevenactiviteiten. De diversiteit van de nevenactiviteiten bij deze bedrijven is zeer hoog. Een kwart van de fietsbedrijven heeft nevenactiviteiten, veelal scooters en verhuur. Bij de overige sectoren komen nevenactiviteiten minder vaak voor.

Circa 16% van de bedrijven heeft meerdere vestigingen. Voornamelijk autodealerbedrijven en bedrijfswagenbedrijven bestaan uit meerdere vestigingen. Van deze bedrijven heeft 47% werk-

zaamheden centraal geregeld. Hierbij gaat het in bijna alle gevallen om administratieve werkzaamheden en veelal ook om HR en marketing.

Bedrijfswagenbedrijven en autodealers hebben de meeste FTE per vestiging, respectievelijke 16,5 en 13,6. De overige deelbranches hebben gemiddeld tussen de 3,7 en 6,2 FTE per vestiging.

Ten opzichte van 2015 is duidelijk te zien dat het aantal FTE per dealervestiging sterk is toegenomen van 10,6 naar 13,6. Hier is de schaalvergroting van dealerbedrijven duidelijk zichtbaar.

Het aantal dealers is tussen 2015 en 2022 met bijna een kwart afgenomen, namelijk van 2.200 naar circa 1.700. Ook bij fietsbedrijven is een toename van het aantal FTE per vestiging zichtbaar, deze is gestegen

van 3,8 naar 5,4. Hier speelt de snelle opkomst van elektrische fietsen een belangrijke rol. Bij onafhankelijke autobedrijven is het aantal FTE per vestiging afgenomen van 5,0 naar 4,5.

Bij bedrijfswagenbedrijven is het aantal FTE afgenomen van 18,1 naar 16,9. Bij gemotoriseerde tweewielerbedrijven is het aantal FTE per vestiging toegenomen van 3,6 naar 3,7 maar het totaal aantal FTE toegenomen van 1.700 naar 2.150. Deze markt is de afgelopen jaren weer sterk gegroeid na een moeilijke periode na de crisis in 2008.

Elektrificatie speelt hier ook een belangrijke rol. Dit jaar is circa een derde van alle nieuwe snor- en bromfietsen elektrisch.

Opgemerkt moet worden is dat bij kleine bedrijven (eenmanszaak/VOF) de eigenaar niet meegenomen is in de aantallen. Zij vallen buiten de CAO.

Bij deze bedrijven werkt de eigenaar vaak wel mee in bijvoorbeeld de werkplaats of verkoop.

58% van het aantal FTE per vestiging is werkzaam in de werkplaats, 13% in de verkoop, 8% achter de receptie en 5% in het magazijn. De overige 16% bestaat o.a. uit managers en administratief personeel. De verschillen per deelbranche wijken wel sterk af. Bij autodealers is 45% van het totaal aantal FTE werkzaam in de werkplaats terwijl dit bij revisiebedrijven op 80% ligt. Onafhankelijke autobedrijven en bedrijfswagenbedrijven hebben relatief weinig FTE voor de verkoop in tegenstelling tot de andere deelbranches. Dit komt omdat niet alle vestigingen voertuigen verkopen, de focus voor deze bedrijven ligt op onderhoud.

Tekort aan personeel

In de hele mobiliteitsbranche is een tekort aan personeel zichtbaar en dan met name technisch personeel.

Tussen de 20% en 25% van de autodealers, bedrijfswagenbedrijven, fietsbedrijven en camper- en caravanbedrijven geeft aan dat er momenteel een tekort aan personeel is in de werkplaats. Dit wordt ook aangegeven door 10% van de onafhankelijke autobedrijven.

Met name de autodealers hebben daarnaast ook nog tekort aan personeel achter de receptie en in het magazijn. Bij een aantal fietsbedrijven is nog een tekort aan verkopers te zien.

Al deze bedrijven hopen dat ze voor de komende 3 jaar een toename zien van de functies waarin ze nu tekorten hebben. Verderop in het rapport zijn de tekorten per functie en deelbranche uitgewerkt.

Inhuren personeel

Slechts 9% van de bedrijven huurt momenteel personeel in. Dit kan zijn via een uitzendbureau, een

ZZZP-er of via Payroll. In 45% van de gevallen heeft dit te maken met een tekort aan vast personeel en in 36% van de gevallen in verband met wisselende hoeveelheid werk. In 9% van de gevallen gaat het om inhuren van expertise.

Bijna 60% van het ingehuurd personeel wordt ingezet in de werkplaats. Met name bedrijfswagenbedrijven, onafhankelijke autobedrijven en fietsbedrijven huren medewerkers in.

In-en uitstroom

In 2021 zijn gemiddeld 1,4 medewerkers per vestiging uitgestroomd en 1,3 medewerkers ingestroomd. 82% van de medewerkers is op eigen initiatief vertrokken en ongeveer 40% is buiten de branche gaan werken. 18% van de uitstroom is in verband met pensioen. Bij onafhankelijke autobedrijven lag dit percentage zelfs op 36%. Het aantal medewerkers per vestiging dat is vertrokken ten opzichte van het aantal medewerkers per vestiging is het hoogst bij onafhankelijke bedrijven.

Wervingskanalen

Met name in de zoektocht naar technisch personeel worden veel verschillende wervingskanalen ingezet. De helft van de bedrijven maakt gebruik van vacaturesites, sociale media en contact met scholen. Het belangrijkste kanaal is echter het eigen netwerk.

Invloed elektrische en hybride voertuigen

Bijna alle deelbranches geven aan dat de toename van elektrische en hybride voertuigen invloed gaat hebben op het personeel.

Er is voornamelijk behoefte aan scholing en training van technisch personeel, zoals monteurs, technici en specialisten. Naast scholing verwacht een aantal bedrijven dat er ook expertise moet worden toegevoegd door middel van nieuwe medewerkers. Autodealers geven aan dat voor de invloed van elektrische en hybride voertuigen de meeste impact heeft op hun medewerkers. De meerderheid van de bedrijven vindt een training/cursus de beste methode om kennis en vaardigheden op dit gebied bij te brengen gevolgd door leren op de werkplek zelf.

Invloed elektronische systemen

Ook de toename van elektronische systemen en telematica gaat veel invloed hebben op het personeel. Hierin is een vergelijkbaar beeld zichtbaar als bij de elektrische voertuigen.

De bedrijven die werken aan de nieuwere modellen, zoals autodealers, zien de meeste veranderingen. Onafhankelijke autobedrijven geven aan dat het voornamelijk invloed heeft op de 1^e autotechnicus. Camper- en caravanbedrijven geven aan dat niet veel invloed heeft op de medewerkers, terwijl campers en caravans ook steeds complexer worden. De meerderheid van de bedrijven vindt een training/cursus de beste methode om kennis en vaardigheden op dit gebied bij te brengen gevolgd door leren op de werkplek zelf.

Invloed online sales

Op het gebied van online sales verandert er ook steeds meer in de mobiliteitsbranche. Steeds meer consumenten en bedrijven gaan online voertuigen, onderdelen en accessoires kopen.

Autodealers geven aan dat dit veel invloed zal hebben op met name verkopers in de showroom, service adviseurs en aftersales managers. Zij verwachten ook een toename van online verkopers en communicatie en marketingmedewerkers. Onafhankelijke autobedrijven geven aan dat het minder invloed zal hebben, maar dat komt mede omdat niet alle bedrijven auto's en onderdelen verkopen.

Voor bedrijfswagenbedrijven heeft het voornamelijk invloed op het magazijn. Bij de overige bedrijven heeft het vooral invloed op de verkoop en overige functies. Ook hier staat de een training/cursus op de eerste plaats.

Toename elektronisch gespecialiseerde medewerkers verwacht

Ruim een derde van de bedrijven verwacht de komende jaren een toename van elektronisch gespecialiseerde medewerkers. Autodealers en bedrijfswagenbedrijven verwachten daartegenover een afname van mechanisch gespecialiseerde medewerkers. Fietsbedrijven en camper- en caravanbedrijven verwachten juist ook een toename van mechanisch gespecialiseerde medewerkers.

16% van de bedrijven verwacht ook een toename van online medewerkers. 13% van de bedrijven verwacht de komende 3 jaar nieuwe functies binnen de bedrijven die ze momenteel nog niet hebben. Zoals online en marketing medewerkers, EV en waterstof specialisten en elektronica experts.

Andere ontwikkelingen

Naast elektrische voertuigen, elektronica en online sales verwachten bedrijven ook dat onderwerpen zoals verduurzaming, waterstof, privatelease en onderhoudscontracten invloed zullen hebben op de kennis en vaardigheden van medewerkers.

Schoolverlaters en zij-instromers

De meeste bedrijven (72%) staan open voor BBL-leerlingen en 56% voor BOL-leerlingen. De afgelopen 2 jaar heeft elk bedrijf gemiddeld 0,7 BBL-leerlingen begeleid en 0,9 BOL-leerlingen. 56% van de bedrijven staat open voor schoolverlaters en 43% voor zij-instromers buiten de mobiliteitsbranche. De afgelopen 2 jaar heeft elk bedrijf gemiddeld 0,3 schoolverlaters en 0,3 zij-instromers aangenomen.

Uitdagingen voor de toekomst

De grootste uitdaging voor de toekomst is voor de meeste bedrijven personeel. Op de tweede plaats staat het bedrijf draaiende houden gevolgd door nieuwe activiteiten en markten vinden. Voor onafhankelijke autobedrijven en revisiebedrijven staat het bedrijf draaiende houden op plaats 1 gevolgd door personeel.

Ondanks dat veel bedrijven 'het bedrijf draaiende houden' als één van de grootste uitdagingen ziet verwacht 80% van de bedrijven dat het bedrijf over 3 jaar nog in de huidige vorm bestaat. Daarnaast denkt 6% dat het een nieuwe eigenaar heeft, 3% verwacht meer vestigingen en 1% minder vestigingen. 1% verwacht dat het bedrijf gesloten is. De overige groep weet het niet. Verder vooruitkijken is voor veel bedrijven lastig aangezien er vele onduidelijkheden zijn voor de toekomst.

